

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/13663,Komitet-Obywatelski-przy-Przewodniczącym-NSZZ-Solidarnosc-Lechu-Walesie.html>
2022-12-06, 07:39

Komitet Obywatelski przy Przewodniczącym NSZZ „Solidarność” Lechu Wałęsie

Komitet Obywatelski przy Przewodniczącym NSZZ „Solidarność” Lechu Wałęsie, powołany 18 XII 1988 w podziemiach kościoła Bożego Miłosierdzia w Warszawie. Tworzyła go grupa 135 osób: intelektualistów i działaczy związkowych zaproszonych przez L. Wałęsę. Dominującą rolę odgrywali doradcy L. Wałęsy z lat 1980-1981, b. działacze KSS KOR. Wpływ tej grupy na kształt Komitetu oraz nierozszerzenie zaplecza politycznego na inne opozycyjne środowiska stały się w przyszłości źródłem konfliktów w Komitecie.

Wyłoniono 15 komisji: pluralizmu związkowego (Tadeusz Mazowiecki), reform politycznych (Bronisław Geremek), prawa i wymiaru sprawiedliwości (Adam Strzembosz), warunków bytowych, pracy i polityki społecznej (Jan Rosner), polityki i reformy gospodarczej (Witold Trzeciakowski), wsi i rolnictwa (Andrzej Stelmachowski), mieszkalnictwa (Aleksander Paszyński), zdrowia (Zofia Kuratowska), nauki i oświaty (Henryk Samsonowicz), kultury i komunikacji społecznej (Andrzej Wajda), samorządu terytorialnego (Jerzy Regulski), ochrony środowiska i zasobów naturalnych (Stefan Kozłowski), stowarzyszeń i organizacji społecznych (Klemens Szaniawski), współpracy z mniejszościami narodowymi (Marek Edelman) i młodzieży (Paweł Czartoryski). Sekretarzem Komitetu został Henryk Wujec.

Komitet stanowił zaplecze „S” podczas obrad Okrągłego Stołu, wraz z powstającymi komitetami regionalnymi i lokalnymi kierował kampanią wyborczą przed wyborami 4 VI 1989, zatwierdzał listę kandydatów na posłów i senatorów. Cześć członków Komitetu zrezygnowała z kandydowania

(Aleksander Hall, Tadeusz Mazowiecki, Jan Olszewski),
uważając formułę Komitetu za zbyt wąską politycznie.

W 1990 Komitet był miejscem starcia pomiędzy L. Wałęsą, a zwolennikami T. Mazowieckiego w ramach tzw. wojny na górze i walki o prezydenturę. W II 1990 konflikt zaostriło powierzenie przez L. Wałęsę kierowania Komitetem Zdzisławowi Najderowi i poszerzenie jego składu. W VI 1990 L. Wałęsa odwołał H. Wujca ze stanowiska sekretarza, który po niepodporządkowaniu się decyzji otrzymał list ze słowami: „Czuj się odwołany”. Do ostatecznego rozłamu doszło na zebraniu Komitetu 24 VI 1990, kiedy po ostrej wymianie zdań pomiędzy L. Wałęsą i jego adwersarzami, m.in. Jerzym Turowiczem, Zbigniewem Bujakiem, B. Geremkiem i Władysławem Frasyniukiem, z Komitetu wystąpiły 63 osoby; większość działaczy poparła L. Wałęsę. Po jego zwycięstwie w wyborach prezydenckich Komitet uznał, że potwierdziły one wolę zmian i zaapelował o nowy program gospodarczy, nowy rząd i wybory parlamentarne.

4 I 1991 prezydent L. Wałęsa wystosował list do Komitetu, w którym stwierdził, że jego „działalność przeszła do chlubnych kart historii”, i zaproponował zwołanie ostatniego spotkania. Komitet działał jeszcze przez pewien czas, nie odgrywając już jednak znaczącej roli, którą przejęły powstałe partie polityczne.

Jarosław Szarek

[Region Polska](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)